

**Městská knihovna v Přerově
příspěvková organizace**

Nabídka knihovnických besed a lekcí informační výchovy

září 2019

TÉMATICKÉ BESEDY PRO ZÁKLADNÍ ŠKOLY – 1. stupeň

Besedy jsou zpracovány v souladu s **RVP pro ZV**. Každá beseda se věnuje konkrétnímu tématu. Hlavním cílem je utváření zájmu o psanou podobu jazyka, pozitivního vztahu ke čtení a knihám, tedy budování **čtenářské gramotnosti**.

Besedy rozvíjí tyto klíčové kompetence:

- **Komunikativní:** žáci se učí formulovat a souvisle vyjadřovat své myšlenky a názory; naslouchat druhým lidem a zapojovat se do diskuse; porozumět různým typům textu, záznamům a obrazovým materiálům)
- **Sociální a personální:** žáci se učí spolupráci ve skupině, ohleduplnému jednání a úctě k druhým, pozitivnímu vztahu k sobě samému)
- **Občanské:** žáci se učí respektovat názor ostatních, chápou principy a zákony, společenské normy a povinnosti mimo školu; rozvíjí smysl pro kulturu a tvořivost)

Besedy rozvíjí tyto vzdělávací oblasti:

- **Člověk a jeho svět, Člověk a společnost, Umění a kultura**
- **Jazyk a jazyková komunikace:** žáci se učí chápat různá sdělení, a kriticky uvažovat nad jejich obsahem; srozumitelně se vyjadřovat; prostřednictvím četby poznávají literární druhy, jejich specifické znaky; rozvíjejí čtenářské návyky, formulují své názory a utváří si pozitivní vztah k jazyku a literatuře)

Besedy rozvíjí tato průřezová témata:

- **Osobnostní a sociální:** žáci získávají zdravé sebepojetí, učí se dobrým mezilidským vztahům, komunikaci a kooperaci.
- **Výchova demografického občana:** žáci se učí toleranci, respektu a úctě k pravidlům.
- **Mediální výchova**

1. třída

JAK SE CHODÍ ZA BÁSNIČKOU

45 minut

Beseda seznamuje žáky zábavnou formou s dětskou poezií a jejími základními pojmy (poezie, básník apod.) Prostřednictvím příběhu o Honzíkovi a jeho všedním dnu se žáci dozvědí, že i básničky mohou vypovídat o všedních věcech, které jsou všude kolem nás. Na konci besedy mají žáci prostor na recitaci básničky, kterou znají. Převyprávěním básničky rozvíjí svůj samostatný ústní projev a cvičí správné vyslovování. Beseda rozvíjí znalosti v oblasti literatury, přináší nové pojmy k zapamatování a upevňuje sociální návyky.

JOSEF LADA – SPISOVATEL

45 minut

Beseda je orientována na známého českého spisovatele, malíře a ilustrátora Josefa Ladu. Metodou výkladu a rozhovoru se žáci seznámí s jeho životem a dílem. Jsou jim předčítány ukázky jeho práce. V závěru si žáci vyzkouší formou testu svou paměť. Beseda rozvíjí slovní zásobu, buduje motivaci ke čtení, rozšiřuje znalosti v oboru literatury.

KLASICKÉ POHÁDKY

45 minut

Beseda se zaměřuje na seznámení žáků s klasickými pohádkami od známých českých autorů jako je Božena Němcová, Jan Drda nebo Karel Jaromír Erben. Žáci se metodou výkladu a rozhovoru dozví základní znaky pohádek, jak a proč vznikly, jak se šířily. Pochopí rozdíl mezi lidovou a moderní autorskou pohádkou. Žáci mají prostor pro vyjádření vlastních názorů a pocitů. Debatují o tom, co je nejvíc v čtené ukázce zaujalo, jaké jsou jejich oblíbené pohádky a pohádkové postavičky. Na závěr je připravený pro děti malý kvíz v podobě obrázků. Žáci se učí naslouchat čtenému textu, zachytit hlavní děj pohádky a chápat rozdíl mezi dobrem a zlem. Uvádějí dobré a špatné vlastnosti, se kterými se setkali. Je podporováno jejich tvůrčí myšlení a představitost, sami navrhuji, jak by měla pohádka pokračovat.

MODERNÍ AUTORSKÉ POHÁDKY

40 minut

Vyprávění o moderních pohádkách, které jsou dětem známé z televize, např. Rumcajs, Mikeš, Bob a Bobek, Káťa a Škubánek, příšerky S.R.O. a pohádky od Walta Disneyho. Žáci pochopí rozdíl mezi klasickou a autorskou pohádkou. Následně společně s lektorem čtou ukázky z pohádkových knih a diskutují o své oblíbené pohádce a postavičkách. Beseda rozvíjí schopnost naslouchat čtenému textu, porozumět slyšenému. Podněcuje motivaci ke čtení, rozvíjí fantazii.

PRAVĚK

45 minut

Jak vznikla Země? Jak se vyvíjel život na zemi? Kde se vzali první lidé? Odpověď na tyto a další otázky budou hledat žáci společně s lektorem na besedě s názvem Pravěk. Názornou metodou prostřednictvím knih a dataprojektoru se žáci seznámí s živými organismy Země od prahor až po současnost. Beseda umožňuje žákům volně si zapamatovat znalosti v oboru historie, uvědomit si existenci a vývoj pravěkých dějinných období a orientovat se v časových horizontech.

ČÍM BUDU? ŘEMESLA A POVOLÁNÍ

45 minut

Beseda uvádí žáky do rozmanitého světa řemesel a povolání. Názornou metodou pomocí obrázků a knih se seznámí, jak se starými tradičními řemesly, tak i těmi současnými. Během diskuse s lektorem si vysvětlí jejich specifika. Žáci se učí chápat změny a novinky v oblasti povolání, které přináší dnešní doba. Dále žáky obeznámí s pomůckami a nástroji, které řemeslníci ke své práci potřebují. Cílem je pěstovat u dětí pozitivní vztah k řemeslu, poctivosti a odpovědnosti. Beseda dále směřuje k uvědomování si svých možností. Žák si odpovídá na otázku, čím by chtěl jednou být.

ABY DĚTI ČETLY. KNIHY S DĚTSKÝM HRDINOU

30 minut

Beseda je realizována formou předčítání ukázek z dětských knih na téma, které děti nejvíc zajímá. Je jim tak k nahlédnutí předložena individuální nabídka knih s hlavním hrdinou. Žáci se učí porozumět hlavnímu hrdinovi a rozpoznat jeho dobré a špatné vlastnosti. Mají možnost diskutovat o tom, jak by reagovali v podobných situacích, které jsou v knize. Beseda ujasňuje dětem význam čtení. Cílem besedy je vyvolat zájem o čtení a představit dětem nové knihy. U žáků je rozvíjená slovní zásoba, fantazie a představitost.

Beseda seznamuje žáky se základními knihovnickými pojmy jako je knihovna, autor nebo ilustrátor. Názornou metodou se žáci seznámí s dětskými knihami a ilustracemi známých autorů. Cílem je naučit žáky orientovat se v knihovně, pěstovat u nich kladný vztah ke čtení, motivovat je číst a vytvořit z nich kvalitní čtenáře. Naučit je, že kniha je součástí jejich života a že i čtenář má svoji zodpovědnost.

Beseda je rozložena do **čtyř částí (návštěv)**, přičemž každá má jiný obsah.

1. Návštěva

Vysvětlení pojmů knihovna a knihkupectví. Objasnění práv a povinností čtenáře.

Žáci si objasní, proč je dobré umět číst a v čem nám čtení pomáhá.

2. Návštěva

Opakování pojmů týkající se knihovny z předchozí besedy.

Žáci budou dále obeznámeni se značením knih čísly, písmeny a barvami. Společně si budou s lektorem povídat o pohádkových postavičkách a hledat je v pohádkových knížkách.

3. Návštěva

Vysvětlení pojmu „čtenář“, jeho práva a povinnosti. Žáci jsou obeznámeni s tím, jak se ke knihám nemají chovat a na závěr obdrží registraci do knihovny.

4. Návštěva

Opakování pojmů z předchozích besed závěrečným kvízem. Žáci se názorně obeznámí, jak v knihovně knihy hledat a jak je dávat zpět do regálů.

KNIHA PRO MĚ

30 minut

Jaká kniha je Vaše oblíbená? V úvodu besedy se žáci společně s lektorem zamýšlejí nad tím, proč jsou knihy součástí našeho života a proč je pro nás čtení velmi důležité. Dozvědí se základní pravidla např. jak s knihami nakládat a také jejich základní dělení na beletrii a naučnou literaturu. Cílem besedy je seznámit žáky s knihami z fondu. Žákům je představena individuální nabídka vybraných knih, ze kterých je jim přečtena ukázka. Žáci se učí vnímat text, chápat jeho obsah a vyslovovat svůj názor na něj. Zamýšlí se nad vlastnostmi hlavního hrdiny a sami navrhnou možná řešení pokračování příběhu v knize. Společně s lektorem diskutují o své oblíbené knížce, kterou mají doma a jejím hrdinovi. Cílem je vyvolat zájem o čtení.

BEZPEČNÝ INTERNET

40 minut

Internet a sociální sítě jsou v dnešní době neodmyslitelnou součástí našeho života. Jsou s nimi však spojena i určitá rizika, která je dobré znát. Na internetu nemůžeme věřit každé informaci. Beseda s názvem bezpečný internet, si dává za cíl žáky seznámit právě s riziky a nebezpečím, která jim na internetu hrozí a vysvětlit jim zásady bezpečného internetu na konkrétních příkladech. Společně s lektorem si žáci vysvětlí pojem „kyberšikana“. Žáci pochopí, že si mají dávat pozor zejména na zveřejňování osobních informací a fotografií. Diskutovat mohou o situacích a zkušenostech, které sami zažili. Na konci besedy je pro žáky připraven krátký kvíz pro reflexi.

PRVNÍ ČTENÍ. TO NIC NENÍ

40 minut

Beseda je zaměřená na povídání o knížkách a novinkách v oboru literatury. Lektor předčítá ukázky z knih pro nejmenší děti z edice - první čtení. Děti se postupně zapojují do čtení a osvojují si elementární poznatky o znakové soustavě (písmenech a číslech). Účelem besedy je, aby si žák uměl vybrat sám knihu podle svých potřeb. Beseda rozvíjí fantazii, slovní zásobu, zvědavost a buduje motivaci ke čtení. Žáci se učí udržet pozornost, porozumět slyšenému, pojmenovávat věci ve svém okolí.

BAJKY A JAKÉ PONAUCENÍ Z NICH POZNÁME

30 minut

Beseda začíná čtenou ukázkou z knih s bajkami od známých autorů jako je Ezop nebo Ivan A. Krylov apod. Žáci se seznámí s pojmem bajka a následně si společně s lektorem metodou rozhovoru povídají o hlavních hrdinech bajek, což jsou zvířátka. Děti se učí rozpoznat dobré a špatné vlastnosti zvířat, které jsou typické i pro lidi. Zároveň se učí poznávat jejich odlišnosti i podobnosti. Z besedy plyne mravní ponaučení pro děti samotné. Samy mohou rozpoznat, jaké vlastnosti mají. Cílem je přimět děti přemýšlet a současně poznávat sebe sama a lidi kolem sebe.

KNÍŽKA O KNÍŽCE ANEB JAK VZNIKÁ KNIHA

40 minut

Jak vzniká kniha? Jak vlastně vypadá cesta knihy od nápadu spisovatele až po konečnou podobu? Kdo se na tomto procesu podílí? Kam pak kniha putuje dále? Na tyto otázky, si žáci odpoví společně s lektorem na Besedě Knížka o knížce. Žáci se obecně seznámí s knihou a jejím vznikem. Budou jim objasněny základní pojmy jako spisovatel, autor, redaktor, ilustrátor, korektor. Dozvědí se, jak jsou knihy v knihovně seřazeny a značeny. Ve společné diskusi si povídají o tom, jak se ke knížkám správně chovat. Diskutují o svých oblíbených knihách a hrdinech. Beseda rozvíjí zájem o knihy a podporuje motivaci číst.

KOUZELNÁ KNIHOVNA

40 minut

Beseda seznamuje žáky s pojmem ilustrace, ilustrátor. Uvede je do práce ilustrátora a obeznámí je s historií kreseb. Budou jim představeni známí ilustrátoři - Walt Disney, Ondřej Sekora, Josef Lada, Helena Zmatlíková. Součástí besedy je vlastní tvůrčí činnost, kdy si žáci zahrají na ilustrátora a vyzkouší si namalovat obrázek k předloženému textu. Je tím rozvíjena jejich fantazie a představivost. Během diskuse mohou vyjádřit své názory na práci ilustrátora.

JARO, VELIKONOCE

45 minut

Tématem besedy je jaro a Velikonoční svátky. Metodou výkladu a následně diskuse si společně děti povídají s lektorem o tom, jak se na jaře probouzí příroda, o masopustu, postním a předvelikonočním obdobím. Žáci se dále obeznámí s názvy jednotlivých dní v období Velikonoc, s tradicemi, lidovými zvyky a symboly s nimi spojenými. Beseda podporuje utváření pozitivního vztahu k lidovým tradicím a svátkům.

LÉTO, SPORTY, VOLNÝ ČAS, ČETBA

40 minut

Beseda se zaměřuje zejména na naučnou literaturu a její význam. Žáci se učí chápat, že právě naučná literatura jim může významně pomoci při hledání informací. Cílem besedy je formovat u žáků kladný postoj ke sportům, knihám se sportovní tematikou a k naučné literatuře obecně. Metodou diskuse probírají žáci s lektorem různé sporty, povídají si o svých oblíbených, které je nejvíc baví. S lektorem diskutují také o tom, co dělají, když venku prší. Je jim nabídnuta široká nabídka knih pro inspiraci na volnočasové aktivity a ruční práce. Beseda poskytuje žákům schopnost uvědomit si své možnosti.

PODZIM – JAK SE ZVÍŘÁTKA A PŘÍRODA PŘIPRAVUJÍ NA ZIMU

40 minut

Hlavním cílem besedy je seznámit žáky s naučnou literaturou, věnující se přírodě. Beseda probíhá metodou diskuse o podzimu, zvířatech a o všem, co k podzimu patří (např. dozrávání různých plodů, sychravé počasí, dožínky, vinobraní, pranostiky apod.). Žáci navrhnou, co vše mohou udělat pro zvířata před začátkem zimy. Vše je doprovázeno ukázkou obrázkových naučných knih. Beseda napomáhá formovat pozitivní postoj k přírodě a zvířatům, podporuje u dětí sociální citění.

ZIMA, ADVENT, VÁNOCE

45 minut

Zábavné povídání o nejkrásnějších svátcích v roce. Beseda provádí celou adventní dobu. Metodou výkladu a rozhovoru projdou žáci společně s lektorem jednotlivé lidové zvyky a obyčeje, které s Vánocemi souvisí. Seznámí se také se symboly Vánoc a s pojmy - advent, adventní věnec, adventní kalendář. Nakonec si společně s lektorem přečtou Vánoční příběh a zazpívají koledy. Beseda rozvíjí u dětí schopnost prožívání a sociálního citění. Poskytuje pocit sounáležitosti s ostatními lidmi.

SPORTOVNÍ ABECEDA

40 minut

Beseda se zaměřuje na sportovní aktivity a knihy o sportech. Žákům jsou nejdříve představeny knihy a encyklopedie o klasických a extrémních sportech. Následuje obeznámení s významem abecedy a potom si společně s lektorem zahrají hru s písmenky a názvy sportů. Probíhá beseda na široké téma o různých sportech, jejich rizicích a způsobu ochrany. Žáci mají možnost projevit své názory a připomínky. Beseda rozvíjí u dětí zájem o čtení a sportovní aktivity zároveň.

TATÍNKU, MAMINKO JEŽ OPATRNĚ, BEZPEČNOST PŘI CESTĚ DO ŠKOLY

40 minut

Hlavním cílem besedy je naučit žáky dodržovat bezpečnost na silnici. Žáci se naučí základní dopravní značky a pravidla při přecházení ulice. S lektorem si v rámci diskuse proberou praktické příklady a vlastní zkušenosti ze situací na silnicích. Žáci budou schopni uvědomit si nebezpečí, které na silnicích hrozí a nutnost být velmi opatrný. Beseda směřuje k uvědomění si vlastní zodpovědnosti.

Kontakty na jednotlivá pracoviště, kde se besedy realizují:

Půjčovna pro děti, Palackého 1, tel.: 581 334 076, 724 519 662, e-mail: deo@knihovnaprerov.cz

Pobočka Předmostí, Hranická 93/14, tel.: 581 334 079, 724 519 634,

e-mail: predmosti@knihovnaprerov.cz

Pobočka Trávník 30, tel.: 581 334 077, 724 519 639, e-mail: travnik@knihovnaprerov.cz

Pobočka Velká Dílžka 44, tel.: 581 334 078, 724 519 658, e-mail: dlazka@knihovnaprerov.cz